

SŁOWO WSTĘPNE

Pracownik naukowy przez lata swojej pracy, zwłaszcza jeśli żyje w jednym środowisku akademickim, pozostawia po sobie nie tylko pomniki, którymi są książki, artykuły gromadzone w bibliotekach, lecz również młode pokolenie swoich następców – o ile był dla nich mistrzem. Takim mistrzem była i jest dla całych pokoleń pedagogów w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Pani Profesor Teresa Kukołowicz. To z Jej osobą związane jest reaktywowanie studiów pedagogicznych w KUL w ramach nowo utworzonego Wydziału Nauk Społecznych w 1980 roku. Dzięki Jej wysiłkom powstał program studiów pedagogicznych odpowiadający aktualnym potrzebom edukacyjnym w nowej rzeczywistości społecznej, politycznej i ustrojowej, w jakiej znalazła się Polska. Program ten był i jest jednak przeniknięty duchem tradycji dawnych mistrzów, którzy w KUL rozwijali wcześniej systemy pedagogiki chrześcijańskiej. Zasługą Pani Profesor jest m.in. promocja dydaktyczna oraz rozwinięcie systemu pedagogiki chrześcijańskiej Stefana Kunowskiego, a także wskazanie, że taki system teoretyczny stanowi koncepcyjną alternatywę wobec pedagogiki marksistowskiej. Z zadowoleniem należy podkreślić, iż ten nurt rozwoju pedagogiki chrześcijańskiej kontynuują uczniowie Pani Profesor, wśród których najbardziej zaawansowane są prace Mariana Nowaka.

Zainteresowania naukowe Profesor Teresy Kukołowicz są wielorakie. W istotny sposób korespondują z typową dla teorii i praktyki pedagogicznej wielowymiarowością ujęć, jaka jest konieczna, aby analizować człowieka i jego edukację.

Niniejszy zeszyt „Roczników Nauk Społecznych” stanowi specjalne jubileuszowe wydanie, będące symbolicznym podziękowaniem Pani Profesor za wieloletnią pracę w KUL od kolegów, współpracowników, wychowanków i studentów.

Wyodrębnione części i tytuły zamieszczonych w tym zeszycie artykułów w dużym stopniu współgrają z dziełem życia naukowego i myślenia pedagogicznego Pani Profesor Teresy Kukołowicz (na co wskazuje biografia naukowa

opracowana przez Ewę Słomkę oraz wybrane pozycje bibliograficzne prac Pani Profesor).

Różnorodność publikacji Autorów prezentujących swoje materiały w tym zeszycie, ich zainteresowania i obecna aktywność wskazują na naukową i edukacyjną działalność Pani Profesor, która zawsze podejmowała wyzwania stawiane przez konkretne potrzeby życia naukowego, społecznego, narodowego i religijnego.

Na takiej bazie, po zebraniu nadesłanych artykułów, treść Księgi Jubileuszowej została podzielona przez Kolegium Redakcyjne na siedem części: Biografia naukowa prof. dr hab. Teresy Kukołowicz, Kierunki w pedagogice i systemy wychowania, Edukacja prorodzinna, Zagadnienia psychopedagogiczne, Socjologia wychowania i pedagogika społeczna, Historia wychowania i opieki.

Niezależnie od pracy naukowej i dydaktycznej Pani Profesor Kukołowicz podejmowała – i podejmuje – ważne prace w administracji Wydziału Nauk Społecznych KUL, pełniąc funkcję prodziekana ds. studenckich i jednocześnie kierownika – najpierw Sekcji Pedagogiki, a od 1996 r. – Instytutu Pedagogiki. Dlatego też dla pedagogiki w KUL Pani Profesor jest faktycznie OSOBA-IN-STYTUCJĄ.

Działalność Pani Profesor Kukołowicz można ujmować nie tylko w perspektywie historycznej, ale też i w perspektywie przyszłości – jako swoiste „promieniowanie” na naszą rzeczywistość – Jej ciągle aktualnych inicjatyw, przemyśleń i dążeń, które znalazły swoją kontynuację w pracach Jej wychowanków, współpracowników i kolegów.

Z wdzięcznością za wprowadzenie na drogi poszukiwań pedagogicznych wielkiej troski o człowieka i jego pełny rozwój tę Jubileuszową Księgę dedykuję Pani Profesor koledzy, współpracownicy, wychowankowie i uczniowie. W ich imieniu zaś słowa te czuje się zaszczycony skreślić Dziekan Wydziału Nauk Społecznych KUL.

Prof. dr hab. Adam Biela
Dziekan Wydziału Nauk Społecznych KUL